

Kiss Dávid

Kacsint a telep

A Kapocs előző (X. évf. 3.) számában olvasható *A nyomor mosolya* című, naplóbejegyzésekből összeállított írás folytatásaként ezúttal e-mailjeimből válogattam. A naplóbejegyzések a monori modellprogram első évének történeteit rögzítik, a 2010–2011-es év levelezése az azóta bekövetkezett változásokat hivatott bemutatni. A leveleket az OSI által finanszírozott „Terepszemléletű támogatás kirekesztett közösségekben” című pályázat listájára küldtem, vitaindítónak, élménybeszámolóknak, ventilációként, hogy további hét település szociális munkás csapatával beszéljük át a történeteket. Az e-mailek érintik a telep mindennapjait, olyan területre világítanak, ahová az átlagemberek ritkán jutnak, de még a szakemberek sem ismerik igazán. A levelek szinte minden alkalommal az aznapi eseményeket rögzítik, így gyakran indulat, felfokozott érzelmek, értetlenség jellemzi őket, de éppen ez, a még frissiben leírt élményszerűség adja a varázsát. A monori telepen 10 fős csapat dolgozik, üzemeltetünk szociális irodát, tanodát, játszóházat. Számítógépteremünkben közel 20 gyerek tudja elsajátítani a XXI. század elvárásainak megfelelő tudást. A közösségi fürdő és mosoda 2004 óta van nyitva, sikere töretlen. A rendőrséggel bűnmegelőzési programba kezdtünk, a telepen közös jelenlét irodát nyitottunk. (Jelenlét iroda: a máltai telepeken létrejövő szociális irodák neve, nevét onnan kapta, hogy hasonló kvalitásokkal bír, mint a környezetében lévő ingatlanok.) Intézményünk egy szenvedélybeteg közösségi ház 40 ellátottjának nyújt biztonságot. Részt veszünk a Biztos Kezdet programban, Gyerekházunk maximális kihasználtsággal üzemel. Szociális munkás hallgatók jönnek hozzánk csoportosan, hogy tereptapasztalatot szerezzenek a tanulmányaikhoz.

Sent: Saturday, October 02, 2010 7:49 AM**Subject:** G. atya

Sziasztok!

Ahogy a hírlevélben is jeleztük, tegnap nálunk járt Indiából a híres szalézi szerzetes, G. atya. Fél ötkor szállt le a gépe Ferihegyen, negyed 6 után ért oda hozzánk. Picit izgultam, mert a szürkületi Tabán nem annyira vidám már, főleg egy egész napos maratoni ingatlanozós nap után. Előtte fél órával megérkezett egy újságíró is, aki monori volt. Vele beszélgettünk, amikor megjött G. atya a tolmácsával. Egy végtelenül kedves, őszinte arcú embert képzeljete el, aki egyfolytában mosolyog. Szegény nagyon fázott, mint elmondta, náluk 20 fok alatt már kabátot vesznek, tegnap este pedig a hideg Tabánban alig volt 6-7 fok.

Először a hangárról meséltem neki, aztán mentünk egy kört a telepen. G. atya 4000 fős szegénytelepekhez szokott, de azért érdeklődve fürkészte az embereket. A kéményekből szálló koromfekete bűdös füstöt is megcsodálta, majd amikor elmondtam neki, hogy azért ilyen a füst, mert nem fa ég, csodálkozva nézett. Elmeséltem neki, hogy nyáron az adományruhát fel is szokták próbálni, hogy áll, télen csak tapintják, anyag alapján választanak.

A végén a hangárban beszélgettünk, Zs. is bejött, egész jó témákat vetett fel ő is. Így például megkérdezte, hogy Indiában hogyan vélekednek a cigányságról, igaz-e hogy onnét származnak. Összességében az atyának végtelenül tetszett minden, elmondta hogy tiszteli a munkánkat, biztatott és ötletei is voltak. Így például javasolta, hogy válasszunk ki egy gyereket, és kezdjük el kamerával kísérni az életét. A fontos eseményeket rögzítsük, aztán 5 év múlva vágjuk össze. Ebből nagyon jó dokumentumjellegű anyagot lehet készíteni.

Dávid

Sent: Monday, August 23, 2010 9:36 PM

Subject: fontos dolgok

Sziasztok!

Ma rengeteg minden történt velünk Monoron. Tudom, hogy mostanában nagy szavakat szoktam használni, de ezt általában azért teszem, mert azt éppen aktuálisan a legfontosabbnak tartom. Véleményem szerint a mai is az. Mind a két dolog, de leginkább az egyik.

Egy ideje Jánossal készítjük elő az ingatlanvásárlás/-építés lehetőségét, ezt nem lehet csak úgy meggondolatlanul megtenni. Itt emberek életével dolgozunk, egy-egy döntés befolyásolhatja a jövőt is. A hangár bejáratával szemben lakó családdal már régóta tervezzük a költözést. OSI-tól függetlenül is elkerülhetetlen lett volna a változás, hiszen kinőtték a krízislakást. K.-ék életkezdési támogatást vártak (600 000 Ft), mivel állami gondozásban nőttek fel, ezért egy ideje különböző ingatlanajánlatokkal bombáztak. K. nem volt rest, utánajárt a dolgoknak. Budapestet nézték ki maguknak, bízva a munkalehetőségben, illetve a nagyváros adta lehetőségekben. Én nem fűztem ehhez sok reményt, hiszen a fővárosban elfogadható ingatlant találni (nekünk) elfogadható áron nem könnyű. A családfő azonban utánajárt. Pár hete már, hogy megtalálta a lőrci házat, kerttel, aminek ára 3 millió forint. Nem nagyon hittem, ezért elmentünk megnézni. A ház kis csinosítás után abszolút lakható, nincs olyan rossz helyen se, K.-ék tudnak majd új életet kezdeni. Hosszúra nyújtottam, de a lényeg most jön. Ma megkapta az életkezdési támogatást. Ez alapvetően rossz hír szokott lenni, mert a hirtelen sok pénz hamar elköltődik. A telepen volt már olyan, hogy egy srác egy nap alatt vert el másfél millió forintot farmerra, autóra, piára, ételre, magnóra, tévére.

Viszont ma, így öt év után, megértük azt, hogy K. odajött hozzám, és ezt mondta: „Dávid, a 6 kilóból elvettem kétszázat, 150-et odaadtam anyámnak, 50-ből bevásároltunk, a maradék négyezeret odaadom neked, hogy vigyázz rá. Csak benned bízom meg, kérlek hogy ne add oda még nekem se, ha kérem. Amikor meglesz az új házam, ezt is szeretném beforgatni a csinosításba, bútorok vásárlásába.” Eléggé megható volt. Látszott, hogy komolyan gondolta. A kétgyerekes apa szeme úgy csillogott, még sosem láttam ilyennek. Állati volt. Beszélgettünk, írtunk egy átvételt, majd elment.

Zsuzsival délután beszélgettünk egy keveset. Segítőt keres magának a tanulószobába. Véleménye szerint erre most az egyik legalkalmasabb jelölt Pityuka, a 14 éves tanítványa. Zsuzsi szerint Pityu egy ideje úgy viselkedik, mint aki tudatosan készül a segítő szakmára. Mivel jó tanuló, mégis a telep vagányainak része, mesemondó versenyt nyert, rendezvényeken szerepel, jó focista, hallgatnak rá a kicsik, tud értelmesen segíteni. Felvették szakközépiskolába, én úgy látom,

érettségizni is fog, sőt. Mikor pár éve a gyermekprogramok felé fordultunk, ez volt a cél. Hogy a tanítottból tanító váljon. Hogy a gondozottból gondozó. Hogy a helyi fiatalok szép lassan átvegyék a telep irányítását. És lám, Zsolti után megjelent a következő fiatal, akiből pár év múlva példakép lehet. Egy napra ennyi talán elég is. Remélem, nem untattalak titeket lelki sztorijaimmal...de szerintem ezek a kis dolgok húzzák majd ki a cigányságot a gödörből. Dávid

Sent: Wednesday, February 16, 2011 9:40 PM

Subject: pici szöveg, aztán heppiend

Ma egy elég nehéz napon vagyunk túl.

Egész délelőtt ESZA-monitor (kistérségi pályázat, szervezetfejlesztésre irányul) volt nálunk. Jánossal rengeteg kérdésére válaszoltunk, rengeteg kérdésre választ kaptunk, nagyon elfáradtunk.

Délután az Országos Központból Király Gyuri látogatott meg a telepen, mert elkezdték a kártyásóra-telepítés program kidolgozásának előkészítését. Első körben megnézte, hogy hogyan néz ki a telepen ez az egész, mert nem tudta elképzelni. A terepbejárás közben B. I. megtalált. Elég rendesen kiabált, agresszív volt. A probléma az volt, hogy mióta felém köpött a Gyerekházban, persona non grata az irodában. Gyerekeit, feleségét szívesen látjuk, de őt nem igazán. Ezt ő nem érti. Szívesen leközne, megütne, mert az menő. Na mindegy, lehet, hogy holnap is találkozunk majd vele. Gyuri állta a sarat, legalább látta, hogy a terepen nem olyan könnyű a világ. Egész sokáig beszélgettünk az irodában aztán, mikor egyszer csak kopogtak. L., a tizenéves kistrác jött be.

„Szia Dávid, jónapot. Pénteken részt veszek egy matekversenyen a Jászaiban. Csoki is tudja. Csak azért jöttem, hogy ezt elmondjam. Szia!” – majd kiment. Nekem ezért a mondatért, és azért az arcért, amit láttam a gyereken, megérte ezen a héten dolgozni. Odalett az egész nap fáradtsága, még azt is vállaltam volna, hogy B. I. arcba köp, mert egy gyerek már sínen van egy szebb élet felé. És kimondom, hogy ezt köszönheti Zsuzsinak, Csokinak, aki rengeteget foglalkozott vele, köszönheti a Nővéreknek, köszönheti a programnak. Hogy ott volt a táborokban, amit tartottunk, ott volt a klubban, fogtuk a kezét. És ha még fogjuk pár évig, lehet belőle Zsolti, Csoki, tanár, orvos, rendőr, akárki. Büszke vagyok rá.

Dávid

Nővérek: a gyerekek játszóházát szervező és lebonyolító Foucoud és Sacre Cour nővérek

Sent: Monday, February 28, 2011 8:31 PM

Subject: fog

Sziasztok!

Ma csak pár sor.

Reggel bejött Futyka, és kért tőlünk egy harapófogót. Szokott ilyenünk lenni, de ma valami miatt nem adtam egyből, kérdeztem, minek az neki? „Fáj a fogam, ki kell húznom” – jött a válasz.

Meggyőztem, hogy várja meg Szalai Laciékát szombaton, hátha megoldják máshogy, de közben nem is tudom, mire gondoltam.

Dávid

Szalai Laci: a máltai orvos csoportvezetője

Sent: Saturday, March 05, 2011 9:45 PM

Subject: monor orvosos

Csak pár gondolat a mai orvosos akcióról:

„Na ez végre egy igazán jó dolog, akárki is találta ki!”

„Tényleg nem kell orvosi kártya? Mert nekem nincs, az orvosi rendelőbe nem engednek be nélküle pár éve...”

Több mint 100 ember jött el, rengeteg gyerek. Szalai Lacival beszéltem még az este, elmondta, hogy a fogorvos és ő voltak a legnépszerűbbek. Pár fogat is kihúztak a gyerekeknél, kiosztottak fogkefét, fogkrémet, megtanították, hogyan kell használni.

Döbbenetes adat, de 66 szemüvegre lesz szükségünk. Egy csomó embernek 6 dioptria felett rossz a szeme. Ez azt jelenti, hogy a szemüveg megkapása után előtűnik egy új világ nyílik majd meg. És közülük többen gyerekek.

Dávid

Sent: Thursday, March 24, 2011 9:03 PM

Subject: búcsú a Laciktól

Sziasztok!

Képzeljétek el, a klubban ma búcsúztattuk a két jezsuita Lacit. Megígértem, hogy én is bemegyek, mert nagyon megkedveltem ezt a két srácot. Ilyen odaadó, rendes, kedves két ember, aki a gyerekekért mindent megtesz, ha kell, a jeges hangárban dolgozik napokon át – ritka jelenség.

Szóval délben találkoztunk. Az új klubhelyiségben ma voltak először a gyerekek. Ezt az állomásnál béreljük, szép modern, új. Amikor benyitottam, egy nagy körben ültek, Laci gitározott, a gyerekek Anikóval és Ritával énekeltek. Leültem közéjük, énekeltünk. Egyszer csak Anikóék elővettek két óriási dobozt, a dobozra rá volt írva: Laci. Kis játék következett, a két Laci bolondozott, ki bontsa ki előbb. Végül mind a két csomagot a gyerekek bontották ki. Egyikben egy kis malacka, míg a másikban egy róka volt. Ujjbábok. Szemmel láthatóan meghatódott mind a két Laci. Én is vittem nekik ajándékot, de én nem voltam ennyire fantáziadús ezúttal. Máltai bor és *máltai könyv*. De legalább írtam bele egy-egy sort.

Ezután ettünk Anikó süteményéből, majd indult a játék. Én a csocsó felé vettem az irányt, de nagyon elszomorodtam. A gyerekek nem tudtak csocsózni. 20 perc alatt sem tudtam megértetni velük, hogy két kapu van, és hogy a két kapuba a két csapatnak kell betalálnia. Mindent bevettem, imádom ezt a játékot, mutattam, csináltam, magyaráztam, de nem ment. Húzták be a gólokat itt is ott is, függetlenül attól, hol a labda. Feladtam... Közben hátra tekingettem, s azt láttam, hogy a csocsónál, a játékvárnál, a babáknál, a hokinál sokkal népszerűbb a forgószék. Ültek rajta, és forogtak. Mert még nem láttak olyat...

Innen egy szakértői fórumra mentem, ahol közel 30 gyerekvédelmi szakember ült. Néztük egymást, okosakat mondtunk („a gyerekeknek a családban a helye”, „az új törvény nehezen betartatható”, „a magántanulóság rossz”).

Dávid

*Máltai könyv: az
MMSZ ajándék kiad-
ványa*

Sent: Wednesday, March 23, 2011 9:08 PM

Subject: Napi akcióink

Sziasztok!

Ma elég akciódús napunk volt. Korán reggel érkezett hozzánk egy óriási daru, mert a Rendőrségi Irodánkat kellett a helyére forgatni. (Egy korábbi konténer, átkerülve a rendőrséghez, Bűnmegelőzési Információs Irodaként működik tovább.) Erős logisztikával készültünk. Zsolti és én. :)

Viszont nem telt el sok idő, és máris 30-an voltunk. Az egész telep jött segíteni. Fiúk mászkáltak a tetőn, segítettek a darusnak, a delegáció mozgatta a házikót, Gábor intézte az áramot. A végén elsöpörték a patkányfészket, ami a bódé alatt volt, rendbe rakták az egészet. És ez az egész nem került ma egy fillérbe sem. Pontosabban ezer forintba. Mert a végén az egyikük viccesen odaszólt, hogy adjak már egy kis pénzt borra, mert megszomjaztak. Szeretem az őszinteséget, kapott egy ezrest. 3 órán keresztül melóztak, megérdemelték.

A *rendőr barátunk* megállapította, hogy itt látszik, hogy történik valami. Ritkán lát ilyet, hogy egy telepen ilyen erős jelenlét van. Persze nem véletlenül itt nyitnak ilyen irodát. Zsoltival nem álltunk ma egy percet sem, fontos volt minden perc. Közben érkezett egy adag áru a raktárból is. Az embereink szó nélkül kezdtek lepakolni. A rendőrök meg csak lestek, és kérdezték, hogy miért nem lopnak el belőle egyet sem. Zsoltival mondtuk, hogy ez nálunk nem szokás.

Dávid

*Rendőrr barátunk:
monori rendőr vezető*

Sent: Wednesday, April 06, 2011 10:05 PM

Subject: 7 méter magasról a világ

Ma fordulóponthoz érkezett a programunk. 2004-ben az induláskor 5 konténer épület került a telep szélére. 4 család költözött be, fejenként 5m²-be. Az iroda, a fürdő immáron két éve megszűnt, Tarnabodon pihennek (a tarnabodi máltai iskola igazgatói irodája települt bele). Az OSI jóvoltából ősszel a 3 gyerekes család is ki tudott költözni, a konténert a rendőrség kérte el, hogy bűnmegelőzési információs irodát alakítson ki benne. Ma délelőtt az utolsó konténer is elköltözött. F., aki a programot indította azzal, hogy fát kért, ma átköltözött egy 2 szobás házikóba. Ez most egymillió forintba került. Párja, B., novemberben balesetet szenvedett, elütötte egy autó. Azóta ágyban van, csavarok tartják egyben, ápolásra szorul. Az új lakás megváltás volt nekik. Az egész telep egyöntetűen kiáltotta: cselekedjünk!

A megüresedett konténerház így most teljes egészében G.-é lett, aki boldogan vette azt birtokba. Áthelyeztük a faházak helyére ideiglenesen, de bízom benne, hogy a sarki ház megvételével, egy jó család lendítésével G.-ék is elhagyják a konténerlakásukat.

Hét év telt el tehát, és a megszokott kép, ami fogadta a telepre érkezőket, eltűnt. A hangár előtt egy felújított, gyönyörű szép rendőrségi iroda, gyönyörűen elplanírozott föld, egy szupersonikus hangár áll most. Jövő péntekre készen van a játszótér is.

Az idilli képek után nézzük, hogy ment ez ma a gyakorlatban. :)

7.51-kor vettem fel Marcit az állomáson, Monoron. 8-ra vártuk a villanyszerelőket és a darust. Zsoltit nem tudtuk megelőzni, mert ő ma 7-kor indult Kerepestarcára három beteggel.

*F., aki a programot
elindította: 2004-ben
segítségkérő levél érke-
zett az MMSZ-hez,
egy asszony fát kért.
Innen indult minden
Monoron.*

A várt mesterek ott is voltak időben. A villanyszerelőknek ki kellett kötniük a bódé áramját, és föl-alá kellett vinniük a hangárhoz vezető kábeleket, mert ahogy eddig volt, az több mint szakszerűtlen. A munkához szükség volt kb. 15 méter 80 cm mély árokra. Ha ők ássák ki, akkor sokba került volna, kérték, oldjuk meg mi, van ott elég ember. A gyerekek besegítettek, úgyhogy rohamtempóban elkészült a gödör. Mindeközben a darus elkezdett dolgozni. Marci, mint egy pókember, a tetőn mászkálva egy óriási feszítővassal egyengette a drótkötelet, Zsolti a létrán egyensúlyozva kalapált valamit. Én közben egyezkedtem, hogy lehetne mindez még olcsóbb. Elég sokan szurkoltak már ekkor nekünk. G. – én nem tudom, honnan táplálkozik – de gyakorlatilag egész nap duruzsolt. Mindenhez értett, mindenhez hozzászólt. Sajnos a darus rájött, hogy nem bírja a gép, ezért nagyobbat kellett hívni. Végül nem jött nagyobb, hanem egy Mann teherautó érkezett, amire a daru ráemelte a házat. Igen ám, de a felépítmény így közel 7 méter magas lett, a vezetékek, amik átszelik a telepet, alig 4 méter magasan lengedeznek. A kocsik körbeindult, én néztem, hogy elfér-e, aztán nem volt mit tenni, fel kellett mászni a tetejére, hogy a vezetékeket kézzel egyengessem. Nagy dolog szerintem, hogy a telep lássa: akár Zsolti, akár Marci, akár én nem szégyelljük megfogni az ásót, a kalapácsot, felmászni a konténer tetejére, ha kell. Szóval ott imbolyogtam a tetőn, a 220-as vezetékek között lavírozva. Picit olajos lettem, picit koszos, de megérte. 7 méter magasból a telep más képet mutat. Az uzsorás is törpének tűnik, s a nagyhangú versenyzők is olyan távolinak. A gyerekek pöttömsége, ahogy futkosnak jobbra-balra, pucéran, így áprilisban, megható. A bódék kuszasága innen, föntről igazán megrázó, mindenhova belátni, mindent megmutatnak. Azért döbbenetes, hogy a konténer tetején állva is azt kellett hallgatnom, hogy menjek le, mert beszélnünk kell, mikor kapok ezt, azt. :) Zsolti, Marci lent kísérte a kocsit, de ott is azt hallottam, hogy most nem, most nem.

A villanyszerelők gyakorlatilag este hatig dolgoztak ma. Nem álltak egy percet sem. A rendőrségi bódét közben elkezdték felújítani. Egyre jobban nézett ki az is a nap végére.

Délben, mintegy ebédre, el kellett ugrani 250 méter léccért a fatelepre, mert az még hiányzott a középső helyiségből a hangárban. A kis G. A. kísért el. Jól tárgyaltunk, a 90 forintos léccet elhoztuk 60-ért. Visszafelé a kajagondokkal küzdő srác meghívott egy üdítőre. Fontos volt ez a pár pillanat. Dumáltunk. Mindenről. Ez a 20 perc szünet elég volt, hogy újraindítsuk a melót. Vissza a telepre! A földmunkagép szépen elplanírozta a földet, holnap még hoz 4 kocsi földet, hogy teljesen szintbe rakják, a gyerekek kiszedik belőle a nagyobb törmeléket. Összességében örült hasznos napot zártunk. Mindenki mozdult. A telep zsibongott, a változás szele megint suhintott.

A nap végérvényesen bizonyította, hogy a telep elindult felfelé, és már nem az első lépcsőfokon áll. Ma lépett még egyet. A munkások, akik dolgoztak a különböző munkákon, vidám, mosolygó cigányokat láttak, akik segítenek, dolgoznak, tenni akarnak. Elköltöttünk ma egy kevés pénzt, az OSI nélkül mindez nem ment volna. Engem magabiztossá tesz egy döntésben, hogy egy ilyen rugalmas pályázati keret áll mögöttem. Ha az áramkiépítés 200 ezer helyett 250 ezer lesz, de jobb, menjen. Egy TÁMOP-nál ez rettegés. A költségvetési sor szentírás. Hazafelé még beugrottam a gyerekházba. A fal kibontva, csempe a falon, ajtók beépítve, radiátorok a helyükön. Két hét, és készen lesznek.

Igaz, hogy ma is négykor keltem, izgultam, hogyan sikerül ez a nap, de megérte. Ez a nap jól sikerült.

Dávid

Sent: Friday, May 13, 2011 1:26 PM

Subject: délelőtt a hallgatókkal

Sziasztok!

Ma az ELTE-ről volt nálunk Aczél Ágnes tanárnő, és hozott magával négy diákot. Szociális munkások, kisebbségi politikusok lesznek, ha nagyok lesznek. Nagyon örültem, hogy a SOTE, a Corvinus, a váci Apor Vilmos, a Jászberényi Főiskola, a Wesley után az ELTE-ről is jöttek hozzánk. Nagy dolog ez.

A 4 diák roppantul érdeklődő volt, rengeteg kérdésük volt. Teljes ellátást kaptak, a fát kérő F.-től indultunk, és a Gyerekház jövőképig jutottunk. Fél 9-től 12-ig itt voltak. Marcival, Katával, Gáborral fogadtuk őket.

A telepen sétálva a diákok szeme elkerekedett néha, nem nagyon láttak ilyesmit. A hangárban aztán egy szünettel indult a mese verki. A végén engem úgy kellett lelőni már, mert nehezen hagytam abba, ők meg jó közönség voltak...

Amikor idegenek vannak a telepen, és mesélni kell, akkor döbben rá az ember, hogy a mindennapos nyomor, amin az ember szeme már átsiklik, milyen óriási terhet rak az ártatlanul szemlélődőre. A diákok végig hangoztatták, hogy már azt is, amit a séta közben láttak, napokig kell emészteniük, nemhogy azokat, amiket Marcival meséltünk nekik.

Most új módszert is alkalmaztam, ezt az éjjel találtam ki. Séta közben a körülöttnk sétáló gyerekekről, felnőttekről mindig mondtam egy mondatot, csak úgy ütemtelenül, beszúrva. A hatás nem maradt el. Így például:

Miközben a lebontott kerítést néztük a Gyerekházzal szemben, eltekert mellettünk bicajjal Á., egy kisfiú. Fekete bőr, átlagos cigány srác. Csak egy mondatot toltam róla: „Á. a városban a legnagyobb könyvtárhasználó. Vezeti a könyvkölcsönzési listát.”

Majd folytattam a beszédet. Azt akartam elérni, hogy lássák, a cigány gyerek, aki mellettünk fut, akár több is, mint egy átlagos gyerek. Talán így hatásosabb. Ha legközelebb a metróra felszáll egy roma srác, ne az jusson eszébe/eszünkbe, hogy közelebb húzzuk a táskánkat, hanem az, hogy lehet, hogy a könyvtárba megy. Egyfajta rejtett tanterv.

Marci is hozott egy csomó példát a tanodából, nagyon ültek, hitelesek voltak. A „2010-ben nem bukott meg senki” mondat például egész tág pupillákat okozott a fiataloknál.

Marcinak aztán el kellett mennie, mert ma műti V. I. szemét Szalai Laci doktor úr, fél 12-re volt időpontja. I. szemén valami hártya van, a múltkor vették észre. Ezért látja biztos olyan szürkén a világot. (I. a legpezzsimistább ember a telepen... :)) Elvitte az autót, most várom őket vissza, ezért is van, hogy most napal írok nektek, nem éjjel. :) Óriási segítség nekünk az OSI-támogatásból vett autó, mert a sok személy szállítása is megoldódott, illetve a korábbi autó felszabadult, és az tud szállítani rengeteg embert kórházba, iskolába stb.

Egyszóval nagyon jól sikerült délelőttön vagyunk túl, hasznos és társadalomépítő jellegű volt, hiszen ezek a srácok kommentelnek a fészbukon, olvassák az Indexet, fórumoznak, beszélgetnek, viszik a híreket.

Dávid

Sent: Monday, May 16, 2011 10:55 PM

Subject: Ezek tanult emberek?

Sziasztok!

Ma reggel egész korán találkoztunk Marcival, az anyukájával (településfejlesztő mérnök) és a húgával az önkormányzat dísztermében. Elkezdtünk beszélgetni, vártuk a diákokat. Marci mamája sokat segít, ismeri a tanárokat, és picit racionalizálta az elképzeléseinket, tudott közvetíteni felénk. Marci húga a diákokat ismerte, ő pedig a lelkesítő tényező volt. Egyfajta „nyami-hang”. (bocs) (A szakácsok kóstoltatásnál használnak olyan embert, aki nyami-hangot ad, ezzel pozitívan befolyásolják a zsűrit, a vendégeket.) Közben befutott a település főépítésze, hozott egy csomó anyagot, majd megérkeztek a diákok is. Az önkormányzat felújított díszterme meg is telt. 28 diák, tanársegédek, 4 tanár. A tanszék meghívott egy előadót is, aki a bombay-i szegregátumok helyzetéről tartott egy igen élvezetes előadást. A megnyitót az alpolgármester úr tartotta, aki szerintem nagyon büszke volt, hogy ennyi fiatal azért jött a városba, hogy azt szebbé varázsolják, tegyenek érte valamit. Az meg, hogy ezt a Tabánnak köszönheti, csak hab a tortán. A tanszék engem is felkért, hogy mutassam be a programot, úgyhogy én is mondtam pár szót. Kicsit belelendültem, több mint fél órát beszéltem, de lehet, hogy még több volt. A diákok, a tanárok rengeteg kérdést tettek fel, amikre igyekeztem válaszolni. Volt, aki azt kérdezte, érdemes-e küzdeni, volt, aki előre nézett. Számomra nagyon megtisztelő volt, hogy a tanárok felkészültek belőlünk...

Az előadás után többen kérdeztek az OSI-programról. Érdekelte őket a 4 program, de Pécsről is kérdeztek, szívesen megnéznék.

Ezután ebédszünetet tartottunk, majd kimentünk a telepre.

Azért az nem olyan egyszerű ám, hogy 35 embert végigvezess a telepen. Marcival azért megoldottuk a témát, azt gondolom, ezek az egyetemisták olyan élményt kaptak, amit egy ideig nem felejtene el. Szerencsére itt is volt sok kérdésük, megállapításuk. Sokszor őszintén kérdezték, mi miért történik.

A hangárban aztán a diákok 4 csoportra osztódtak, és a telepet is felosztották egymás között. Két napig fognak dolgozni a terepen csoportokban. Kimenetként kapunk egy makettet a telepről, egy komplex fotódokumentációt, terveket a fürdőre, a Gyerekház kertjére, a hangár kertjére, házakra, a környékre, az utcákra, és még sok mindenre. Az anyag péntekre készen lesz. Ez a legjobb az egészben. Szerdán még lesz egy kiscsoportos munka számukra, amit szintén az önkormányzatban tartunk. Itt Zsolti is csatlakozott hozzánk, ő is szólt pár szót.

Az volt a jó, hogy a hangárban ott dolgozott Éva, Csoki, Eszter, Takács Géza. Ott voltak a gyerekek, tanultak, dolgoztak. Az előadásomban mondtam, hogy van olyan gyerekünk, aki középiskolába jár, na itt őt is be tudtam mutatni. Az előadás tehát speciálisan interaktívá vált.

A címet egyébként P. A. szolgáltatta ma. Szembe jöve velem, kezet nyújtottam neki, és köszöntem. Ez az utóbbi időben nem történt meg, hiszen a jó múltkor felém köpött. Annyira meglepődött, hogy köszönt, és még mosolygott is. Elhaladva a csoport mellett visszaszólt: „Ezek tanult emberek?”

A telep nagyon szépen viselkedett – persze van még két nap –, ahogy illik, felhangosították a zenét, körülálltak minket, beszélgettek, érdeklődtek. De ez része az ilyen látogatásoknak. Miután elmagyaráztam a fiataloknak, hogy ez az ő tiszteletükre van, megértették. Azért 35 ember ritkán jár erre, még az IT-ken se, pedig ott már igen sokan szoktunk vonulni. Az eleje már a Gyerekháznál volt, míg Marci hátul még a fürdőnél zárta a sort. :)

Takács Géza: önkéntes tanár, napi szinten jelen van a Tanodában

IT: a Kirekesztett közösségek terepszemléletű támogatása pályázat Irányító Testülete

Tanulságok vannak: statisztikát vonva a legtöbb kérdés arra irányult: „Biztonságban leszünk-e?”; „Parkolhatunk-e az autóval?”; „Lesz-e, aki velünk jön?” Ez számomra azt hozza, hogy a kommunikációnk még mindig nem az igazi. Persze a híradók sem segítenek ebben, de talán dolgozhatnánk közösen ezen. Mintha Pécsen valami ilyesmit elindítottunk volna, nem?

A másfajta szemléletmód, a fiatalok látásmódja, ötletei, egyáltalán a szakmabeliek tudása nagyon hasznos, ezt használni kell. Hiszen ezáltal tudunk jobbak lenni. És az is nyilvánvaló, hogy más dolgoknak örülünk, de ez sem lehet baj.

Dávid

Sent: Friday, May 20, 2011 9:49 PM

Subject: Elvágтам az ujjam, de megérte...

Sziasztok!

Hosszú évek óta nem ért olyan nagy élmény a munka frontján, mint ma. A hét elején már áradoztam a corvinusos diákokról, nos, ma folytatom.

Marcival ma voltunk hivatalosak az öt csoport prezentációjára, a diákok ma mutatták be ötleteiket.

Marcival már szerdán kitaláltuk, hogy kéne valami kis emléket adnunk a csapatnak, ezt tegnap este Csilla segítségével meg is csináltuk. Marci nyomtatott 40 színes emléklapot, és bekeretezte az éjjel azt a nagy képet a hangárból, amin a gyerekcsapat van. Ezzel érkezünk reggel. Én már akkor láttam, hogy a diákok élete ezzel a héttel megváltozott. És ezek nem nagy szavak.

A csoport nyüzsgött a büfé előtt, szinte mindenki dolgozott még. Volt még fél óra, de ők csinosították, finomították a munkáikat. „Azt akarjuk, hogy szép legyen” – mondták. Mi is megírtuk az emléklapokat, majd bementünk a terembe. Csillogó szempárok mindenfelé, szinte versenyeztek egymással, ki tud hasznosíthatóbb ötletet adni, ki tudja megmondani a tutit. A verseny komolyságába a tanárok is besegítettek, hasznos ötleteiket megosztották a diákokkal. Azt, hogy mik az ötletek, fejlesztési javaslatok, nem lövöm le, a következő IT-en bemutatjuk majd, de a lényeg, hogy kivétel nélkül mind használható, rengeteg közülük nem függ az anyagiaktól, pénz nélkül is működnek.

A végén mondtam nekik pár szót. Egész idő alatt azon gondolkodtam, míg hallgattam őket, hogy miért van az, hogy egy hét megvilágosítja az embert. Talán rájöttem. A tapasztalás élménye. Ezt próbáltam kimondani nekik is.

Ők most az a fiatal értelmiségi csoport, akik nem azt mondják: úgy *hallottam*, a cigányok koszosak és lopnak, hanem azt tudják mondani, úgy *láttam*, a cigányok nem mindent úgy csinálnak, mint mi, de egy részére már tudom a magyarázatot, mert ott voltam. Ahhoz, hogy ezt az anyagot, amit nekünk odaadtak, elkészítsék, két nap, két éjjel kellett dolgozniuk. És ők dolgoztak rajta. Pedig ha adnak három fecnit, amin az van, hogy építsünk házat és osszunk telket, mi azt is elfogadtuk volna. Az a fiú, aki hétfőn még féltette az autóját, vajon elviszik-e, nevetve mesélte, hogy nyitották ki a gyerekek egy perc alatt, és hogy az ujját akkor vágta el tövig, amikor a Cunci házát faragta hungarocellból a maketthez. De ahhoz ragaszkodott vágott ujjal is, hogy azt a házsört ő rakja fel a maketre.

Direkt figyeltem azt a lányt, aki hétfőn még azt kérdezte: „minek?”. Már értette, hogy minek. Úgy évelt a betonfalak mellett, mintha a saját élete függne tőle. Olyan elméletek mellett érveltek, ami mellett nem tudtak volna úgy, hogy könnyvben olvassák a telepet. Ehhez ott kellett lenniük.

A diákok élményt kaptak. Tapasztalást. És ez iszonyat sokat ér ma. Gondoljatok bele: 28 fiatal. A fész búkon ez 28x500 ismerős. 14 000 ember. Aki ha esetleg lát egy linket a Kurucról, már tudja mondani: nem teljesen így van, én láttam... Elindult valami. Ahogy Marci is írta, a tanszék várja a folytatást, Marci rokonai/ ismerősei pedig kifogyhatatlanok. :)

A jövő szempontjából nézve mi is tanultunk. Ez a 28 diák olyan minőségi munkát végzett egy hét alatt, amit sok szakember hónapokig csinálna sok millióért. A diákok frissességét, tudását használnunk kell. Bízni kell bennük, engedni a fantáziát. És ők hozzák. Hozzák azt, amit mi már nem mindig. És nem csak tájépitészek vannak. Vannak biológusok, vannak tanárok, vannak óvónők. A legfrissebb tudás náluk van. Használnunk kell őket.

Rengeteg élmény ért még, ezeket még fel kell dolgoznom, biztos hogy fogok még erről írni, de egyelőre most ennyi.

Dávid

Ui.: a makett a kisfiamnak is nagyon tetszett, egyből azt kérdezte, apa, hol a dolgozód? Honnan szoktál telefonálni?

Sent: Thursday, June 23, 2011 10:53 PM

Subject: Közösségi nap Monoron - hosszú

Sziasztok!

Pár hete már, hogy tervezzük, csinálunk egy jó kis bulis napot a telepen. Cigány Kisebbségi Önkormányzat-Málta összefogva. Ma ennek is eljött a napja.

Terveinkben volt, hogy focizunk, főzünk, játszunk, beszélgetünk. Nem tűnik nagy dolognak, de ma, amikor fél 6-kor elváltunk, Zsolti, Marci, Csoki, Éva, Eszter, Joli, Ági, Judit, Gábor és a gyerekek, már annak tűnt. Több mint foci. Több mint főzés. Több mint játék. A mai nap a telep kapott egy adag sóoldatot. Vénásan.

Na de vissza a reggelhez. 8 óra körül a gyerekek már vártak minket a telepen.

Focilabda híján beszélgettek, követ rugdostak. Évával érkeztem, persze hoztam focit. Egyből el is indult a játék. A srácokat nézni élmény. A lehetőséget nem nehéz kiszűrni, szokták mondani. Nos, itt van pár csiszolt gyémánt.

A hangár kinyitotta kapuit, özönlöttek befelé a népek. Villogtak a kések, pucoltuk a krumplit, hagymát. Eszter, Joli a konyha ördögeként felügyelték a munkát. Éva paprikát vágott, vizet hűtött, paradicsomot vágott, körmöt darabolt. S közben ellátta az irodát is, mert telefonálni kell, írni kell.

Időközben megérkezett Zsolti, Csoki. Zsolti hozta a bográcsot, meg még pár összetevőt. Csokival jöttek a barátai, egy bíró a focihoz. Nagy szavak, de a fiatalember a nap végére tiszteletbeli telepi lett. Zsolti jól összeszervezte az embereket, az eszközöket. Minden jött sorba, nem volt fennakadás.

Időközben megjött Ági is a Gyerekházból. A gyerekek körülrajongták, két segítőt is hozott. No, nem idegent. B. I.-ék segítettek neki a telepről. Kugliztak, hullahoppoztak, ugróköteleztek, sorversenyeket játszottak. Gy. É.-val fakanál babákat készítettek. A hangár megtelt étellel. Egy kicsit sok is volt már ez az élet, úgyhogy indultunk focizni. Ezúttal azt gondoltuk, hogy ne a porban, mocsokban játszunk, ezért kibéreltük a közeli étterem műfüves focipályáját, és oda gyülekeztünk. Csoki hathatós szervezése nyomán a 8 nevezett csapat vidáman bandukolt a sörgyár felé. A telepi csapatok mellett képviseltette magát a gyerekkotthon nevelőinek csapata is. Természetesen volt egy Málta FC. is. A „mátraiak”. Az Ilzerben a két pultos kettőt sem bírt pislogni,

máris 50 fiatal és öreg zúzott át az éttermen. 50 cigány fiatal és öreg. Illetve Marci, Judit, Szarka Gábor és én kivételek voltunk. A két csoportban zajló mérkőzések egészen zseniálisak voltak, a 38 fok ellenére is. A gyereketthonos kollégák és a telepí csibészek között egészen vére menő, izgalmas 6-6 született.

Végeredményképpen a fiatalság játszotta a döntőt a telepí öregfiúkkal, és nyertek a gyerekek. Elég simán. Mi is jól helytálltunk, de azért a csontok már kopottabbak. Csoki még hagyján, elvégre focista, vagy mi... :) Az Ilzerben összeszedtük a szemetet, nem kellett semmiért bocsánatot kérnünk.

A hangárban közben elkészült a körömpörkölt. Csodás illatok szálltak. A gyerekek várták, hogy kiosszuk a tányérokat, poharakat. Nem csak várták, segítettek is.

Ebéd előtt azért Zsolti és Csoki átadta a kupákat. A győztes csapat hatalmas boldogságban úszott. Még nem kaptak ilyen. Sose. A gólkirály szintén serleget kapott. Őszintén örült. A serlegeket a csapatok nem kapták meg, hanem a hangárban lesznek kiállítva, hogy mindenki láthassa őket. Zsoltiék ötlete alapján ezek most vándorserlegek lettek, jövőre a kupa ismétlődik. Ezután már nem volt mire várni, elkezdődött az evés.

Az üstöknél apróbb tumultus alakult ki. Talán nem volt elég a nyári gyerekétkeztetés mai adagja, vagy nem tudom, de ilyen jóízűen falatozó gyerekeket régen láttam.

Marci, Eszter, Éva, Joli, mint egy szállodában, úgy szolgálta ki a gyerekeket. Volt, aki három tányérral evett. Később a családok lábasokkal jöttek, hogy legyen tartalék is. A nap végén egy kis mini diszkóval zártunk, ami 35 fokban nem annyira vidám, de a srácok élvezték. Joli fia áthozta a technikát, ami két, ember nagyságú hangfalat és egyéb erősítőket jelentett, és indult a zene.

Tanulságok: ezúttal nincsenek. Az egész egy nagy tanulság. A sport jó. A bográcsoszás jó. Együtt lenni jó.

Dávid

Sent: Sunday, July 24, 2011 6:08 PM

Subject: 2007. február 20.

Sziasztok!

Most olvasom a naplómát, 2007. február 20-án írtam ezt:

„Négy órákor elindultam hazafelé. Ekkor jutott eszembe Timi. Már több hónapja megígértem neki, hogy bemegyek a Kisfaludy utcai ház eladóihoz. Nos, most megtettem. Egyiküket meglátogattam. Egy idős néni lakik ott gyermekeivel. 15 milliót ér kb. a ház, de nem kének pénzt, csak egy családi házat máshol. Lehet, hogy ekkor az agyam már fáradt volt, de már egyből ott eszembe jutott, hogy meg kéne vennünk azt a házat. Nem tudom, hogyan és miként lehetséges, pályázatból vagy az önkormányzaton keresztül, de első osztályú óvodát vagy szociális irodát lehetne belőle csinálni. Tipp-topp állapotban van a ház, kimondottan óvodának lett teremelve. Közvetlenül a telep sarkán áll a ház, hatalmas kerttel. Zárt, és mégis nyitott, a telepen van, és még sincs a telepen. Ha álomvilágban élek ezzel az ötletemmel, akkor észhez kell téríteni, de szerintem át kéne ezt gondolni, nem lehet-e valahonnan egy házat szerezni ennek a családnak. Szerdáig ígértem valamiféle választ, nyilván nem ezt kell eldöntenünk, ez csak egy kivitelezhetetlen ötlet, de valamit majd mondani kell nekik.”

Pár év, jött az OSI, és a házban ma Biztos Kezdet Gyerekházunk működik. Durva, nem?

Dávid